PANTALONY

il. Marcelina Jarnuszkiewicz

Całkiem długie – do kostek – albo krótsze: za kolana czy do kolan, obcisłe jak kalesony lub szerokie i bufiaste, obszyte koronkami u dołu lub zakończone gustownym rozcięciem, lub też gładkie, bez żadnego zakończenia, jedwabne, lniane, bawełniane, białe jak śnieg lub czerwone jak krew – PANTALONY bywały różne w zależności od tego, kiedy, gdzie i przez kogo były noszone. Ich nazwa pochodzi od jednego z bohaterów commedii dell'arte: starego (i głupiego) kupca weneckiego Pantalona. Pantalon nosił czerwone, obcisłe PANTALONY (i takąż górę), a do nich czarny płaszcz, tureckie pantofle z zadartymi czubkami i czerwony fez (turecką czapeczkę). Obcisłe PANTALONY były częścią munduru, który nosili żołnierze Legionów Polskich we Włoszech i Armii Księstwa Warszawskiego. PANTALONY wkładali także cywile: nosili je mężczyźni na początku XIX w., nosiły je także kobiety – aż do końca XIX w. PANTALONY damskie stanowiły jednak część bielizny: były to luźne, długie majtasy, noszone pod suknią, obszyte falbanką lub koronką, lniane u mieszczek i szlachcianek, a jedwabne u arystokratek. Reforma ubioru, a zwłaszcza bielizny (zapoczątkowana przez Gustava Jägera, lekarza i higienistę z przełomu wieków, sprawiła, ze wyszły z użycia, a sam wyraz PANTALONY nabrał ironicznego lub żartobliwego odcienia i zaczął oznaczać śmieszne majtki z długimi nogawkami lub szerokie i niezgrabne spodnie.